

ELŐTERJESZTÉS Települési Értéktár Bizottság létrehozásáról

(készült a Humán Bizottság 2025. szeptember 23-ai rendes ülésére)

A magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (Htv.) 3. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat Települési Értéktár Bizottságot hozhat létre, amely - az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint - azonosítja a településen fellelhető nemzeti értékeket, létrehozza a települési értéktárat és nyilvántartás céljából megküldi azt a Megyei Értéktár Bizottság részére, amely a törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint szervezi a településen fellelhető nemzeti értékek azonosítását, létrehozza a településen fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjteményt és megküldi azt a megyei értéktárba.

A Htv. 1. § (1) m) pontja szerinti nemzeti érték: a magyarság és a magyarországi államalkotó nemzetiségek tevékenységéhez, termelési kultúrájához, tudásához, hagyományaihoz, a magyar tájhoz és élővilághoz kapcsolódó, nemzetünk történelme, valamint a közelmúlt során felhalmozott és megőrzött minden szellemi és anyagi, természeti, közösségi érték vagy termék, illetve a tájhoz és élővilághoz kapcsolódó materiális vagy immateriális javakat magába foglaló tájérték, amely tanúskodik egy emberi közösség és az adott terület történelmi kapcsolatáról;

A nemzeti értékeket a következő, szakterületenkénti kategóriák szerint kell azonosítani és rendszerezni:

a) **agrár- és élelmiszergazdaság:** az agrárium szellemi termékei és tárgyi javai beleértve az erdészet, halászat, vadászat, az élelmiszerek és állategészségügy területét; különösen a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, a borászat, továbbá az állat- és növényfajták;

b) **egészség és életmód:** a tudományos és népi megelőzés és gyógyászat, természetgyógyászat szellemi termékei és tárgyi javai; különösen a gyógyszerek, gyógynövények, gyógyhatású készítmények, gyógyvíz- és fürdőkultúra;

c) **épített környezet:** a környezettudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített része, amely elsődlegesen az egyéni és közösségi lét feltételeinek 2 megteremtését szolgálja, valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;

d) **ipari és műszaki megoldások:** az ipari termelés - beleértve a kézműipart, kézművességet is - szellemi termékei és tárgyi javai, különösen az egyes technológiák, technikák, berendezés-, gép- és műszergyártás, műszaki eszközökkel végzett személy- és áruszállítás;

e) **kulturális örökség:** a kulturális örökség szellemi és tárgyi javai; különösen az irodalom, a tudomány, a népművészet és népi kézművesség, néprajz, filmművészet, iparművészet, képzőművészet, táncművészet és zeneművészet; továbbá a védett ingatlan értékei, különösen a nemzeti vagyon körébe tartozó, kiemelkedő értékű műemlékek és régészeti lelőhelyek, nemzeti és történelmi emlékhelyek, világörökségi helyszínek;

f) **sport:** a fizikai erőnlét és a szellemi teljesítőképesség megtartását, fejlesztését szolgáló, a szabadidő eltöltéseként kötetlenül vagy szervezett formában, illetve versenyszerűen végzett

testedzés vagy szellemi sportágban kifejtett tevékenység, különösen a sportolói életművek és csúcsteljesítmények;

g) természeti környezet: az ember természetes környezetének tárgyi javai, különösen a fizikai és biológiai képződmények vagy képződménycsoportok, geológiai és geomorfológiai képződmények, természeti tájak, természeti területek, életközösségek és ökológiai rendszerek; valamint az embert körülvevő környezet fenntartásához kapcsolódó szellemi termékek;

h) turizmus és vendéglátás: a turizmus és a vendéglátás szellemi termékei és tárgyi javai, különösen a turisztikai attrakciók, szolgáltatások, a vendéglátó-ipari termékek, valamint a vendéglátás körébe tartozó étel- és italkészítési eljárások.

A magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése szerint a Települési Értéktár Bizottság működési szabályzatát a települési, a Megyei Értéktár Bizottság működési szabályzatát a megyei önkormányzat határozza meg.

A Települési, valamint a Megyei Értéktár Bizottság

a) legalább három tagból áll,

b) munkájába bevonja az országos és területi közművelődési szakmai szolgáltatást biztosító szervezetet, továbbá bevonhatja az értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országosan és területi szinten működő szakmai, egyházi vagy civil szervezeteket, valamint egyéb szakértőket, és

c) évente beszámol a tevékenységéről az alapító önkormányzatnak.

Amennyiben a települési értéktár létrehozása mellett dönt a Képviselő-testület, Települési Értéktár Bizottságot is ki kell alakítani. Az értéktár bizottság működési szabályzatát a helyi önkormányzat képviselő-testülete határozza meg. A bizottság feladata a települési értékek azonosítása, a helyi értékeket tartalmazó gyűjtemény létrehozása, gondozása, a megyei értéktárral történő kapcsolattartás.

A bizottságnak legalább 3 tagból kell állnia, munkájába a jogszabály értelmében indokolt bevonni a helyi, illetve a megyei közművelődési feladatellátás országos módszertani intézményét, továbbá az értékek gyűjtésével, megőrzésével, hasznosításával foglalkozó országos és területi illetékességű szakmai és területi illetékességű civil szervezeteket.

Az értéktár bizottság félévente, legkésőbb a félévet követő hónap utolsó napjáig beszámol tevékenységéről a helyi önkormányzat képviselő-testületének.

Az értéktár bizottság működéséhez és feladatainak ellátásához szükséges pénzügyi, tárgyi és ügyviteli feltételeket a helyi önkormányzat – az általa jóváhagyott éves munka-és pénzügyi tervre figyelemmel - maga biztosítja.

A felvételre javasolt érték települési, tájegységi vagy vármegyei értéktárba történő felvételét bárki a Hungarikum Bizottság hivatalos honlapján közzétett nyomtatvány elektronikus vagy postai úton történő benyújtásával kezdeményezheti:
<https://www.hungarikum.hu/hu/content/javaslat-bek%C3%BCId%C3%A9se>

A Települési Értéktár Bizottság tagjainak javasolt személyek: XXXXXXXXXXXX

Elnök:

Titkár/Tag:

Tag:

A Települési Értéktár Bizottság létrehozásáról az önkormányzatnak a létrehozást, illetve a megbízást követő 30 napon belül tájékoztatnia kell a Megyei Értéktár Bizottságot.

Ha idén szeretnénk létrehozni, akkor az a javaslat, hogy a szeptemberi ülésen döntsünk az Értéktár Bizottság létrehozásáról és majd az októberin a tagokról és az SzMSz-ről.

EGYEBEK:

- Pályázati lehetőség a településnek. Legközelebb 2026 májusában írja ki az NMI a Hungarikum pályázatokat, vagyis legkésőbb 2025. december 31-éig be kell jegyeztetni az értéktár bizottságot.
- Térségi értéktár (minimum 2 település) esetén még kedvezőbb lehetőségek.
- 2025. szeptember 23-án lesz egy tájékoztató az értéktárakat érintő fontosabb változásokról az agora vezetőknek. Ezt követően egy külsős szakértővel egyeztetünk az ott elhangzott részletekről.
- Gazdik István a Pest Megyei NMI (Nemzeti Művelődési Intézet) vezetője Várnoki Móni közreműködésével a segítségünkre tud lenni.